

Nota informativă
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind
analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor
bazinelor hidrografice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice a fost elaborat de către Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice rezultă din prevederile:

- Planului Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024-2027, Capitolul 27 Mediu și schimbări climatice, pct. 31 „proiect de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și riscurilor antropice asupra stării corpurilor de apă” – termen de aprobare noiembrie 2024.
- Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul protecției și gestionării apei de prevederile stipulate în: Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

Concomitent, în raportul Raportul de progres al Comisiei Europene pentru anul 2023, este reiterată necesitatea de „*consolidare a punerii în aplicare și îmbunătățirii legislației, cu accent pe legislația orizontală, protecția naturii, gestionarea apei*”, iar la domeniul *resurse de apă* este remarcată alinierea legislației la Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru normativ de politică comunitară în domeniul apei, dar și necesitatea de continuare a alinierii la alte componente din aquis-ul UE.

Totodată, acțiunile care au condiționat elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice, sunt axate pe unificarea și îmbunătățirea abordării la nivel național privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice asupra stării corpurilor de apă, având ca rezultat identificarea și clasificarea corpurilor de apă ca prezentând riscul de a nu îndeplini obiectivele de mediu, și ulterior determinarea măsurilor ce se impun pentru redresarea situației.

Suplimentar, în procesul de desfășurare a self-screening-ului au fost identificate, aspecte reflectate în Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului

din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, care necesită a fi transpuse în legislația națională și implementate în vederea consolidării procesului de gestionare a resursei de apă și îmbunătățirea treptată a calității acesteia.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice transpune prevederile *Directivei 2000/60/CE a Parlamentului și a Consiliului din 23.10.2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei*.

Astfel, pct.1 al Metodologiei stabilește domeniul de reglementare al acesteia, care se referă la stabilirea modalităților de identificare și analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor și impactului activităților antropice asupra stării corpurilor de apă de suprafață și subterane și stabilirea modului de identificare a corpurilor de apă la risc de neîndeplinire a obiectivelor de mediu, în conformitate cu art. 5 din Directiva 2000/60/CE.

Totodată, proiectul de act normativ preia și armonizează și unele elemente ale Anexei nr. II din Directivă, în special ceea ce ține de (1)identificarea presiunilor antropice, (2) identificarea poluărilor semnificative și (3) evaluarea impactului antropic pentru apele de suprafață (pct. 1.4) – transpuse în (1) pct. 9 și 14 din Metodologie, (2) în pct. 2-6 din Anexa nr. 3 la Metodologie, și respectiv (3) pct. 20-26 din Metodologie. Referitor la apele subterane, proiectul de act normativ transpune prevederile pct. 2.3 din Anexa nr. II, referitor la analiza impactului activității umane asupra apelor subterane, prin pct. 18 din Metodologie, și prevederile pct. 2.4 referitor la analiza impactului modificărilor în nivelul apelor subterane – transpuse în pct. 11 din Anexa nr. 4 la Metodologie. Transpunerea este realizată în conformitate cu recomandările *Ghidului Nr. 3. Analiza presiunilor și impacturilor*, elaborat de Grupul de lucru IMPRESS pentru a sprijini implementarea Directivei 2000/60/EC.

În context, menționăm că transpunerea și implementarea Directivei 2000/60/UE este importantă în scopul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice cu Directiva 2000/60/UE a fost elaborat tabelul de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Urmare a lacunelor și deficiențelor identificate în procesul de gestionare și monitoring a resurselor de apă și în vederea asigurării transpunerii dinamice a Directivei 2000/60/UE precum și respectării angajamentelor asumate de către Republica Moldova pe plan internațional, se impune necesitatea elaborării și aprobării Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice.

Documentul elaborat stabilește etapele și modalitățile de identificare și analiză a presiunilor și evaluare a riscurilor și impactului activităților antropice asupra stării corpurilor de apă, precum și modul de identificare a corpurilor de apă la risc de neîndeplinire a obiectivelor de mediu, în calitate de indicator primordial al gradului de impact al activității antropice asupra stării corpurilor de apă. În acest sens, sunt stabilite trei clase de risc a corpurilor de apă și în dependență de clasa atribuită, vor fi stabilite sau revizuite obiectivele de mediu, programul de monitorizare a caracteristicilor hidrogeologice (pentru apele subterane) hidrologice/ hidromorfologice, hidrobiologice și hidrochimice (pentru apele de suprafață) dar și a activității umane (captarea, utilizarea, evacuarea apelor, etc.), precum și măsurile și acțiunile de bază și suplimentare ce trebuie întreprinse pentru atingerea obiectivelor de mediu și îmbunătățirea sau menținerea statutului corpului de apă, aplicarea excepțiilor de la atingerea obiectivelor de mediu.

Anexele la Metodologie prezintă indicatorii de evaluare a presiunii și impactului surselor de poluare asupra stării calitative a corpurilor de apă, asupra stării hidromorfologice și hidrologice a corpurilor de apă și modalitatea de calcul a acestora, precum și criteriile de stabilire a categoriei de risc de neîndeplinire a obiectivelor de mediu în dependență de tipul impactului. Suplimentar sunt prezentate recomandări privind structura raportului privind analiza presiunilor și evaluarea impactului antropic asupra stării corpurilor de apă și formularul-tip pentru generalizarea datelor despre impactul antropic asupra corpurilor de apă de suprafață și riscul neatingerii obiectivelor de mediu.

Astfel, aceste prevederi vin să contribuie la consolidarea procesului de monitoring a resurselor de apă, implementarea cu succes a planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice, precum și la preluarea celor mai bune practici aplicabile la nivelul Uniunii Europene.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect nu implică costuri și nu necesită alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice se încadrează în prevederile Legii apelor nr. 272/2011.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „ <i>Transparența decizională</i> ”, directoriul <i>Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor</i> ”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12356 . La data de 2.07.2024 proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice (număr unic 556/MM/2024) a fost lansat în avizare oficială, fiind plasat inclusive pe portalul guvernamental www.particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12765).
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție, iar prin scrisoarea nr. 06/2/13447 din 12.08.2024, Centrul Național Anticorupție a remis avizul cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul hotărârii a fost supus expertizei de compatibilitate, iar prin scrisoarea nr. nr. 31/02-126-7771 din 11.07.2024, Centrul de Armonizare a Legislației a remis avizul cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul hotărârii a fost supus expertizei juridice, iar prin scrisoarea nr. 04/2-6678 din 17.07.2024, Ministerul Justiției a remis avizul cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.
11. Constatările altor expertize

Ministru

Sergiu LAZARENCU